

Mistr Jan Hus stále živý pro přítomnost i budoucnost

Být ve sporu o minulost, přítomnost a budoucnost českého národa znamená být ve sporu o život, dílo a myšlenkový odkaz Mistra Jana Husa. Dosud to byly vždy tři hlavní směry, které k němu zaujímaly odlišná stanoviska - katolický (stanovisko záporné), socialistický (stanovisko kladné) a kapitalistický (stanovisko indiferentní). Katolíci oceňovali Mistra Jana Husa za kacíře, aby Husovi a jemu podobným zabránili stavět se proti rozhodnutím a autoritě katolické církve. Reálný socialismus na Husově učení ocenil morální vzepjetí proti bezpráví včetně Husova příklonu k obhajobě chudých i jeho sociální citění. Naproti tomu kapitál na Husa vytrvale zapomíná, a to nejen proto, že víru v Boha nahrazuje vírou v peníze, ale i proto, že Hus vytrvale kritizoval mamon, arogantnost i zhýralý způsob života bohatých a nadřazených. Zdálo by se tedy, že Mistr Jan Hus, jakkoli je oslavován v rámci státního svátku, jakoby se nikomu nehodil do krámu v celém rozsahu svého zápasu a učení. Zejména zarazí, že všemi uvedenými směry nebyla nikdy plně doceněna Husova neochvějná a nezpochybnitelná víra v Boha - z hlediska katolíků proto, že podle nich není možno věřit v Boha bez zprostředkovatelské role církve a jejích představitelů; z hlediska nás, komunistů proto, že bychom tím - ač v drtivé míře ateisté a materialisté - nahrávali náboženství a idealismu; a konečně z hlediska kapitalistů proto, že nejenže nahradili víru v Boha vírou v mamon, ale že Hus svou víru v Boha spojil s odsudkem světské společnosti, neřídící se v touze ovládat a vykořisťovat „své bližní“ zásadami křesťanské lásky a milosrdenství.

Dne 25. 5. 1411 napsal Hus svému přívrženci, faráři Janu Bradáčkovi a jeho krumlovským ovečkám list, v němž opakovaně zdůraznil, že „více sluší poslouchati Boha než lidí“. Při příležitosti 595. výročí Husovy násilné a hrdinské smrti bychom my, komunisté, jakožto lidé, kteří snad nejvíce vždy docenovali Husův boj za pravdu, sociální pokrok i mravní obrodu feudální společnosti, měli konečně vyzdvihnout i Husovu lásku k Bohu a božímú slovu. Neboť to, čím je pro věřícího láska k Bohu, tím by pro každého dialektického materialistu měla být láska ke svobodné lidské vůli!!! A uposlechnout svobodné lidské vůle znamená pro materialistu totéž co pro idealistu uposlechnout božímú přikázání. Právě z tohoto úhlu pohledu bychom se tedy měli snažit správně pochopit vše, co o Bohu Mistr Jan Hus napsal. Jako příklad může znovu posloužit úryvek z Husova dopisu Bradáčkovi:

„Mocnosti ďábelské nebo lidské tedy na odpor se stavíme, když něco proti Bohu (v materialistickém pojetí tedy proti svobodné vůli – pozn. aut.) zavádí, v čemž zřízení Božímú (v materialistickém pojetí zřízení svobodnému – pozn. aut.) neodporujeme, nýbrž ho posloucháme. Tak totiž Bůh (čili svobodná lidská vůle – pozn. aut.) nařídil, abychom ve zlém neposlouchali moci nižádné“.

Tak 595 let od Husovy smrti je stále aktuální Husovo poselství: svobodná lidská vůle jasně velí, „abychom ve zlém neposlouchali moci nižádné“. Jestliže všichni lidé jsou nadáni svobodnou vůlí (lhostejno, že to někteří vydávají za vůli boží) a jestliže všichni lidé nemají – slovy Husovými – „ve zlém poslouchat žádné moci“, pak nám z toho vychází jediné řešení: být lidmi zcela se svobodně rozhodujícími v kterémkoliv okamžiku svého života. Nemáme-li při tom ve zlém poslouchat žádné moci, znamená to jediné: neposlouchat žádné moci, kterou jsme zcela svobodně schopni označit za zlou. Abychom žádnou moc nikdy nemuseli označovat za zlou, musela by to být moc, na jejímž vzniku, existenci a zániku jsme schopni sami se podílet svou svobodnou vůlí. Jedinou mocí, na které by se tedy mohli všichni lidé jakožto lidé nadáni svobodnou vůlí podílet, aniž by ji – právě pro onu svou bezprostřední účast na ní – byli nuceni označovat za zlou, by mohla být pouze moc samosprávná. Co je vyjádřeno složitěji, může být podáno i jednodušeji: Aby svobodná vůle nemohla být nikdy a v ničem potlačována, je nutné dopracovat se takového společenského zřízení, které by každému člověku dostatečně umožňovalo takovouto vůli projevit – lhostejno, zda proti kolektivu (tedy ve prospěch vlastní, individuální cesty) nebo v jeho prospěch (tedy ve prospěch společné práce a společně přijatého a realizovaného úkolu). Muselo by to být tedy

samosprávné společenské zřízení. Tudy tedy zcela logicky vede Husova cesta k Božímu království na zemi, a tudíž tamtéž jak cesta všech věrných křesťanů, tak i všech dialektických materialistů. Mistr Jan Hus se totiž v tomto bodě setkává i s V. I. Leninem, který ve svém Státu a revoluci předpověděl: „Budou-li se opravdu všichni podílet na správě státu, pak už se kapitalismus nemůže udržet.“ Samosprávné společenské zřízení je tedy to, oč by v naší zemi – z odkazu Mistra Jana Husa a nezlomné svobodné vůle všech komunistů a jejich sympatizantů – v budoucnosti mělo jít. Proč tomu tak dosud není, ptejme se při příležitosti 595. výročí Husova upálení všech těch, kteří se s touto vizí dosud zdráhají mezi lid obecný čili mezi pracující jít.

Zřejmě je tomu tak především proto, že než se tak stane, lidé budou nuceni projít tak vážnou morální krizí, aby byli vůbec schopni zbavit se svého individualistického egoismu a neodpovědnosti za věci veřejné a teprve následně – v osobním zoufalství nejvyšším – pochopit a vzít myšlenku či vizi vlastní samosprávnosti za nosnou, srozumitelnou a především za svou.

Jakoby nás ani od Husa neoddělovala hradba téměř šesti století, když se ve svém listu, psaném v srpnu 1412 svým odpůrcům z kláštera v Dolanech u Olomouce, ptá: „Kdo v těchto časích při lidech nejvýše lakotných, nejvýše pyšných a zatvrzelých, kteří sluch svůj od pravdy odvrátili a ku bájím se obrátili, prospěchu dojde?“ Zajisté nikoliv ti, kteří jako obyčejně, i u letošních voleb chyběli, a těžko říci, kdo z těch, kteří nevolili komunisty! Už tím spíše, že ke zdárnému vyřešení nejen finanční a ekonomické, ale především morální krize, která se celou naší zemí šíří, rozhodně tací v kladném slova smyslu nepřispěli! Vzhledem k povaze a hloubce této krize je ovšem i možné, že přes značnou hloupost, zaslepenost a zřejmé ideové tápání a sociální nevyzrálost voličů (zejména pak prvovoličů) – jak ukázaly květnové volby - nebude třeba na nové projevení svobodné (tudíž i náležitě odpovědné) lidské vůle až tak dlouho čekat. Vždyť lidská historie mnohokrát prokázala, že věci dlouhodobě nazrávající zejména v krizových situacích nabírají překotný spád. Bylo by tudíž neomluvitelnou chybou, kdybychom my, komunisté, nebyli (jak už se to ostatně také několikrát v historii komunistické strany stalo) na tuto možnost včas připraveni a tolik potřebné samosprávnosti svobodné lidské vůle nedali zavčasu průchod.

Neberme na lehkou zejména to, že současná krizová situace u nás i v Evropě do značné míry připomíná prohnulost univerzálních institucí, dlouhodobý růst arogance, egoismu a pohrdání morálkou, což vše uvrhlo původně prosperující a stabilní království Karla IV. do zmatků, hlubokých sociálních rozdílů a neřestí, taktéž Evropu do papežského schizma tak, jak to za vlády Václava IV. zažil a právem kritizoval Mistr Jan Hus. A stejně tak to, že jakoby dlouhodobé (polistopadové) rozdělení české společnosti na dva tábory pravice a levice připomínalo tu dobu, kdy katolická a kališnická víra rozdělila národ na část katolickou a husitskou. Proto nezbytná morální obroda společnosti (nutná napříč téměř celým politickým spektrem) a s tím spojená nutná (ale bohužel dosud stále chybějící) levicová vize – tedy vize samosprávně organizované společnosti - je to, oč tu běží už dnes. Kdo o tom dosud pochybuje, necht' si uvědomí pravdu, kterou o Husovi pronesl velký humanista Erasmus Rotterdamský: „Hussus eombustus, non convictus.“ („Hus upálen, ne přemožen.“)

Mistře Jene, dovedeme si představit, jak ti bylo obklopenému nepřáteli. I my, komunisté, se máme na co v množství nenávisti vedené proti nám i složitosti překážek hrnutých nám do cesty v dalších dnech, týdnech i letech těšit! Avšak i v constantii, čili ve vytrvalosti v pravdě, o níž jsi psal svým věrným z Kostnice, jsi pro nás příkladem a i my, lhodostejno, zda mladí či staří, v ní musíme vytrvat. Proto: nepřátel se nelekejme, na množství nehleďme, hrrr na ně vzkřikněme! Tábor byl vždy programem tvých následovníků, je tedy i naším!